

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoCsp/68/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2716200225
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2716200225.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Fedora Benku a sudkýň JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Kataríny Arnouldovej v spore žalobcov: 1/ H. B., nar. XX.X.XXXX a 2/ K. B., nar. XX.X.XXXX, obaja bytom V. Z.. XXX/X, A., obaja právne zastúpení: JUDr. Gabriel Blaho, advokát, so sídlom L. Dérera 2, Bratislava, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, a.s., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpený splnomocnencom: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516, o určenie neplatnosti spotrebiteľských zmlúv, o vydanie bezdôvodného obohatenia a zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Skalica zo dňa 9. júla 2020, č.k. 5C/13/2016-224, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti, v časti povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok a v závislom výroku o nároku na náhradu trov konania p o t v r d z u j e .

II. Žalobcovia majú voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie zamietol žalobu v časti určenia, že zmluva o revolvingovom úvere č. 810002312 zo dňa 26.9.2007, zmluva o revolvingovom úvere číslo 8500007236 zo dňa 5.10.2011, zmluva o revolvingovom úvere číslo 8500007237 zo dňa 10.10.2011, zmluva o revolvingovom úvere číslo 8100056390 zo dňa 21.5.2013, a zmluva o revolvingovom úvere číslo 8100056391 zo dňa 21.5.2013, sú dohodnuté bez úrokov a bez poplatkov (výrok I.) a žalovanému uložil zaplatiť žalobcom 1/ a 2/ titulom bezdôvodného obohatenia sumu 5.794,09 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok II.). Ďalej súd napadnutým rozsudkom žalovanému uložil zaplatiť titulom súdneho poplatku Slovenskej republiky, na účet Okresného súdu Skalica, sumu 347,50 eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok IV.). O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol tak, že žalobcovia 1/ a 2/ majú voči žalovanému nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom v rozsahu 38,80%, pričom o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením (výrok III.).

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ust. § 137 písm. c), § 150 ods. 1 a 2, § 151 ods. 1 a 2 CSP, § 39, § 41, § 44 ods. 2, § 46 ods. 2, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 a 3, § 53 ods. 4 písm. a), h) a k), § 53 ods. 5, § 54 ods. 1 a 2, § 100 ods. 1 a 2, § 101, § 102, § 103, § 107 ods. 1 a 2, § 451 ods. 1 a 2, § 454, § 455 ods. 1 a 2, § 456, § 458 ods. 1, 2 a 3, § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej aj ako „OZ“), § 9 ods. 1, § 9 ods. 2 písm. j) a § 11 ods. 2 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako aj § 4 ods. 2 písm. g) a § 4 ods. 5 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, keď zamietnutie žaloby v časti určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti uzatvorených úverov odôvodnil

tým, že takéto rozhodnutie je nadbytočné, pričom takéto určenie súd vyhodnotil v rámci rozhodovania o nárokoch žalobcov na finančné plnenie. V prípade zmluvy o splátkovom úvere č. 810002312 zo dňa 26.9.2007, ktorú bolo potrebné posudzovať podľa zákona č. 258/2001 Z.z., súd dospel k záveru, že žalovaný v danom prípade nepreukázal platné uzatvorenie zmluvy o úvere čo sa týka RPMN s poukazom na ustanovenia § 41 a § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Z predložených dokumentov súdu vyplýva tento postup uzavretia zmluvy: Žalobcovia adresovali žalovanému žiadosť o poskytnutie úveru, pričom táto žiadosť bola zo strany žalobcov podpísaná dňa 26.9.2007. Žiadosť obsahovala údaje o požadovanom úvere, okrem iného predpokladaná RPMN 77,01%. Žalovaný mal na uzatvorenie tejto zmluvy tento návrh žalobcov v plnom rozsahu akceptovať a dňa 26.9.2007 zmluvu/žiadosť podpísal, pričom do formulárovej zmluvy/žiadosti v časti údaje o schválenom revolvingovom úvere doplnil údaje a uviedol inú RPMN - 73,34%, teda pozmenil podstatnú náležitosť uzatvárajúcej zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 4 ods. 2 písm. g) zák. č. 258/2001 Z.z. Prijatie návrhu žalovaným zo dňa 26.9.2007, pri ktorom žalovaný zmenil výšku RPMN, bez preukázania, že táto bola vopred dojednaná so žalobcami ako spotrebiteľmi, je podľa názoru súdu nutné považovať za nový návrh na uzatvorenie zmluvy v zmysle § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Prijatie (akceptácie) nového návrhu zo strany žalobcov však žalovaný nepreukázal a teda nepreukázal platné uzatvorenie zmluvy o úvere v časti RPMN. Je pritom bezvýznamné, že ide o zmenu pre spotrebiteľa výhodnejšiu, keďže rozhodujúci je záver o tom, či vznikla platná dohoda o RPMN. Oznámenie veriteľa o schválenom úvere dlžníkovi - zmluva o revolvingovom úvere zo dňa 26.09.2007 nemožno považovať za zmluvu o úvere, nakoľko táto listina nie je podpísaná žalobcami. Súd dospel k názoru, že zmluva o úvere nebola uzavretá platne v časti RPMN. Vzhľadom na uvedené absencia náležitosti - údaj RPMN má za následok, že predmetný úver je bezúročný a bez poplatkov. Vzhľadom na to mal žalovaný nárok iba na zaplatenie istiny úveru a žalovanému nepatrili úroky a poplatky (rovnaké stanovisko zaujal v obdobnej veci aj Krajský súd v Trnave v rozsudku sp. zn. 9Co/221/2019). Táto zmluva o splátkovom úvere č. 810002312 navyše neobsahuje výšku úroku z úveru a neobsahuje ani poplatky súvisiace s úverom. Zmluvné dojednania ku zmluve nie sú podpísané žalobcami, z toho dôvodu nie sú ani súčasťou zmluvy a poplatky v nich uvedené nie sú platne dohodnuté. Keďže v zmysle § 4 ods. 5 zák. č. 258/2001 Z.z. od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere, aj z tohto dôvodu žalovaný ako veriteľ nemá nárok na úrok a poplatky, nakoľko v zmluve neboli dohodnuté. V zmluve je uvedená zmluvná odmena za úver v sume 55.410 Sk a zmluvná odmena na poskytnutie revolvingu v sume 38.085 Sk. Táto odmena uvedená v zmluve je fakticky skrytým úrokom, čo vyplýva z dojednania ohľadne mesačnej splátky, ktorá je uvedená 3.847 Sk „vrátane úroku“. Úrok v zmluve však dohodnutý nie je. Takéto zmluvné dojednanie je nekalou obchodnou podmienkou v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nakoľko skrytou formou ustanovuje neprímerane vysoký úrok z úveru a tým spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Žalovaný v konaní nepreukázal, že by bola táto zmluvná podmienka individuálne dojednaná. Aj z uvedeného potom vyplýva, že uvedený úver bol dojednaný bez úrokov a bez poplatkov. Čo sa týka ďalších zmlúv o revolvingovom úvere, tieto bolo potrebné posudzovať v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pričom súd dospel k záveru, že žalovaný v danom prípade nepreukázal platné uzatvorenie uvedených zmlúv o revolvingovom úvere v časti týkajúcej sa RPMN s poukazom na ustanovenia § 41 a § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Z predložených dokumentov súdu vyplýva tento postup uzavretia zmlúv: Žalobcovia adresovali žalovanému žiadosť o poskytnutie úveru, pričom táto žiadosť bola podpísaná najskôr zo strany žalobcov. Žiadosť obsahovala údaje o požadovanom úvere, okrem iného aj predpokladanú RPMN. Žalovaný mal na uzatvorenie tejto zmluvy tento návrh žalobcov v plnom rozsahu akceptovať a zmluvu/žiadosť podpísal v nasledujúcich dňoch (zmluva nebola podpisovaná stranami v jeden deň), pričom žalovaný do formulárovej zmluvy/žiadosti v časti údaje o schválenom revolvingovom úvere doplnil údaje a uviedol inú RPMN (uvedené v bode 86. rozsudku) teda pozmenil podstatnú náležitosť uzatvárajúcej zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle 9 ods. 2 písm. j) Zák. č. 129/2010 Z.z. Prijatie návrhu žalovaným pri všetkých uvedených zmluvách, pri ktorom žalovaný zmenil výšku RPMN, bez preukázania, že táto bola vopred dojednaná so žalobcami ako spotrebiteľmi, je podľa názoru súdu nutné považovať za nový návrh na uzatvorenie zmluvy v zmysle § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Prijatie (akceptácie) nového návrhu zo strany žalobcov však žalovaný nepreukázal a teda nepreukázal platné uzatvorenie predmetných zmlúv o úvere v časti RPMN. Je pritom bezvýznamné, že ide o zmenu pre spotrebiteľa výhodnejšiu, keďže rozhodujúci je záver o tom, či vznikla platná dohoda o RPMN. Oznámenie veriteľa o schválenom úvere dlžníkovi nemožno považovať za zmluvu o úvere, nakoľko tieto listiny nie sú podpísané žalobcami. Súd dospel k názoru, že zmluvy o úvere neboli uzavreté platne v časti RPMN. Vzhľadom na uvedené, absencia náležitosti - údaj RPMN v zmluvách o úvere má za následok, že predmetné úvery sú bezúročné a bez poplatkov. Vzhľadom na to

mal žalovaný nárok iba na zaplatenie istiny z revolvingového úveru číslo 8500007236 zo dňa 5.10.2011, číslo 8500007237 zo dňa 10.10.2011, číslo 8100056390 zo dňa 21.5.2013, a číslo 8100056391 zo dňa 21.5.2013, a žalovanému nepatrili úroky a poplatky z týchto úverových vzťahov. Súd ďalej konštatoval, že vzhľadom na neplatné dojednanie RPMN, čo spôsobuje absenciu tejto povinnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere s poukazom na § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z., úvery sa považujú za bezúročné a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. Navyše zvýšené štyri uvedené úvery obsahujú ročné úrokové sadzby 70,02%, 70,02%, 70,01% a 70,01%, čo je fakticky úžernícka úroková sadzba. Takéto zmluvné dojednanie vzhľadom k neprimeranej výške úroku z úveru je nekalou obchodnou podmienkou v zmysle § 53 ods. 1 OZ, nakoľko ustanovuje neprimerane vysoký úrok z úveru a tým spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Žalovaný v konaní nepreukázal, že by bola táto zmluvná podmienka medzi ním a žalobcami individuálne dojednaná. Zmluvné dojednania ku zmluvám nie sú podpísané, z toho dôvodu nie sú ani súčasťou zmlúv a poplatky v nich uvedené nie sú platne v zmluvách dohodnuté. Z uvedeného potom vyplýva, že aj z tohto dôvodu uvedené úvery boli dojednané bez úrokov a bez poplatkov. Na základe uvedeného je súd názoru, že žalobcovia v konaní dostatočne preukázali, že finančné prostriedky boli uhradené vo väčšej výške, než vo výške, ktorú mali žalobcovia uhradiť za poskytnuté bezúročné úroky. Žalovanému uhradili viac finančných prostriedkov, než žalobcom žalovaný skutočne poskytol, t.j. bezdôvodne a bez právneho dôvodu. Tým žalovanému vzniklo bezdôvodné obohatenie, nakoľko získal plnenie bez právneho dôvodu, na ktorého vydanie majú žalobcovia právo v zmysle § 451 ods. 1 OZ. Žalobcovia majú preto nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 5.794,09 eur. Súd pri rozhodovaní vychádzal z listín preložených žalobcami, ktoré im boli vydané a poslané priamo žalovaným, pričom súd bral pri rozhodovaní o celkovej výške bezdôvodného obohatenia do úvahy aj námietku premičania vznesenú žalovaným. O trovách konania rozhodol súd v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že žalobcovi v 1. rade a žalobkyni v 2. rade priznal podľa pomeru ich úspechu vo veci nárok na náhradu trov konania v rozsahu 38,80% pred súdom prvej a druhej inštancie. Žalobcovia si v konaní uplatňovali pôvodne sumu celkovo vo výške 8.849,89 eur, pričom im bola súdom priznaná istina vo výške 5.794,09 eur. V takomto prípade je úspech žalobcov 69,40%, a neúspech 30,60%, čo je vlastne úspech žalobcov. Po odčítaní úspechu žalobcov od ich neúspechu vyšiel súdu výsledný úspech žalobcu v 1. rade a žalobkyni v 2. rade vo výške 38,80%. O výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia súdny úradník samostatným uznesením. Podľa § 4 ods. 2 písm. u) zákona o súdnych poplatkoch sú žalobcovia ako spotrebiteľ domáhajúci sa ochrany svojho práva podľa osobitného predpisu oslobodení od platenia súdnych poplatkov. Súd žalobe žalobcov vyhovel v časti určenia neplatnosti zmluvných dojednaní v rozsahu 100% a v časti vrátenia bezdôvodného obohatenia len čiastočne, preto v zmysle § 2 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch súd uložil povinnosť žalovanému zaplatiť súdny poplatok za návrh v celkovo sume 347,50 eur, keďže súd priznal žalobcom sumu bezdôvodného obohatenia vo výške 5.794,09 eur, z tejto sumy vypočítal pomernú výšku súdneho poplatku.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti, v časti uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť súdny poplatok a v závislom výroku o nároku na náhradu trov konania podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, ktorý navrhol rozsudok v napadnutých častiach zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, prípadne rozsudok zmeniť a žalobu zamietnuť. Súčasne si uplatnil nárok na náhradu trov konania. Podľa jeho názoru v konaní nebola preukázaná žiadna skutočnosť, ktorá by osvedčila, že žalobcovia 1/ a 2/ sú obaja aktívne vecne legitimovaní pre podanie žaloby, pričom z dôkazov bolo preukázané, že jeden zo žalobcov uzavrel zmluvu ako dlžník a druhý ako spoludlžník. Ich postavenie nie je preto rovnaké, pretože spoludlžník pristupuje k záväzku hlavného dlžníka a plnenie spoludlžníka znamená plnenie záväzku dlžníka voči veriteľovi. Spoludlžník nemá v žiadnom prípade rovnaké postavenie ako dlžník, pretože o úver žiadal len dlžník (nie spoludlžník), úver bol poskytnutý len dlžníkovi (nie spoludlžníkovi) a úver je povinný titulom podstaty úverovej zmluvy splácať dlžník. Spoločná aktívna legitimácia žalobcov by nebola odôvodniteľná ani prostredníctvom úvahy o majetkovom manželskom práve (BSM), pretože za predmet vlastníctva, a teda ani bezpodielového spoluvlastníctva manželov sa nepovažujú pohľadávky a záväzky (dlhy), ktoré sa riadia všeobecným právnym režimom záväzkových vzťahov. Vydania bezdôvodného obohatenia sa môže domáhať len ten, na koho úkor bolo získané. V prípade úverovej zmluvy takýmto subjektom môže byť len dlžník, pretože akékoľvek plnenie, ktoré vykonal on alebo spoludlžník, je vždy plnením záväzku dlžníka. Rozsudok považoval za nesprávny po vecnej stránke a v podstatnom rozsahu aj za nepreskúmateľný pre absenciu akýchkoľvek skutkových alebo právnych dôvodov a záverov, ktorými by súd prvej inštancie vysvetlil svoju právnu úvahu o tom, že RPMN je dojednateľný údaj a teda, že tento údaj musí byť v žiadosti o úver a v schválení úveru rovnaký. Súd prvej inštancie opakovane v

odôvodnení rozsudku uviedol, že z dôvodu odlišného údaju o hodnote RPMN za úver medzi žiadosťou o úver a časťou o schválenom úvere nedošlo k uzavretiu zmluvy, pretože ide o zmenu návrhu na uzavretie zmluvy, odmietnutie podaného návrhu a nový návrh. Poukázal na to, že ak by postupoval v zmysle úvah súdu prvej inštancie, teda by do údajov o schválenom úvere uviedol rovnakú RPMN, ako sa uvádza v žiadosti o úver, porušil by opakovane zákon č. 129/2010 Z.z., a to tým, že by výšku RPMN neurčil výpočtom realizovaným v čase uzavretia zmluvy, hoci právna úprava výslovne uvádza, že RPMN sa určuje v čase uzavretia zmluvy a neurčil by postupom, ktorý zákon vyžadoval pre výpočet, keďže by musel odignorovať fakt, že jedným zo vstupných údajov pre výpočet RPMN je dátum čerpania úveru, a ten v čase „návrhu“ RPMN zo strany žiadateľa o úver nie je známy ani predpokladaný, a preto žiadateľ o úver nikdy žiadnu RPMN ani nenavrhuje. Všeobecne platí, že na to, aby nejaká zmluva vznikla, musí mať obligatórne náležitosti ustanovené právnym poriadkom. Ak tieto dodržané nie sú, potom nedochádza k vzniku zmluvy. Ak však ide o iné ako obligatórne náležitosti, potom absencia takýchto fakultatívnych dojednaní má za následok len to, že takéto dojednania nie sú platné. Tvrdil, že v konaní pred súdom prvej inštancie neboli dokázané žiadne skutočnosti, v zmysle ktorých by súd mohol dospieť k zákonnému záveru o neplatnosti zmluvy. Rozhodnutie súdu je založené na závere o neuzavretí zmluvy pre náležitosť, na ktorej sa strany pre vznik zmluvy nikdy dohodnúť nemusia a súčasne, na ktorej sa ani dohodnúť nemôžu. Z napadnutého rozsudku nie je zrejmé ani to, na základe čoho súd dospel k záveru o tom, že žalobca vlastne navrhol údaj o RPMN. Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru žiadny návrh RPMN neobsahuje, uvádza sa v nej údaj o predpokladanej RPMN. Ak teda súd prvej inštancie dospel k tomu, že k neuzavretiu zmluvy došlo z dôvodu rozdielných údajov v RPMN, potom ide o nesprávny a nezákonný záver. Údaj RPMN bol uvedený do každej zmluvy v čase jej uzavretia tak, ako to vyžaduje zákonná úprava. Táto skutočnosť teda nie je zákonným dôvodom pre to, aby súd mohol prijať prejudiciálny záver o neplatnosti jednotlivých zmlúv, a teda následne uvedenú skutočnosť zohľadňovať v kontexte tvrdeného nároku ako bezdôvodného obohatenia. Súd prvej inštancie ďalej skonštatoval, že štyri úvery obsahujú ročné úrokové sadzby 70,02%, 70,01%, čo je fakticky úžernícka úroková sadzba, nekalá obchodná praktika v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalovaný uviedol, že tieto závery súdu sú založené na jednostrannom hodnotení bez toho, aby súd vôbec vzal do úvahy právnu úpravu regulujúcu maximálnu výšku prípustnej odplaty, teda ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka.

4. K odvolaniu žalovaného sa písomne vyjadrili žalobcovia, ktorí navrhli rozsudok v napadnutých častiach z dôvodu vecnej správnosti potvrdiť a priznať im nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Kým žalovaná strana sa snaží v odvolaní zdôvodňovať oprávnenosť vysokého úroku, žalobcovia namietajú dôvodnosť vysokého úroku (vyše 70% vo všetkých piatich zmluvách) a vyjadrujú presvedčenie, že takto vysoký úrok napĺňa znaky civilnoprávnej úžery a spôsobuje aj bez ďalších neprijateľných zmluvných podmienok neplatnosť takýchto spotrebiteľských úverových zmlúv. Poukázali na to, že v súčasnosti sa nezaznamenáva tendencia zvyšovania úrokových sadzieb v úverových spotrebiteľských zmluvách, ale je vidieť zvyšujúcu sa ochranu slabšej zmluvnej strany, t.j. spotrebiteľa pred odbornou i finančne zdatnejšími dodávateľmi finančných služieb. Dlhodobejšie pribúdajú ustanovenia chrániace spotrebiteľov, a to najmä v Občianskom zákonníku a v zákone o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z.z.

5. Krajský súd v Tmave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - strana sporu (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia ústneho odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné, pretože rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutých častiach vecne správny.

6. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 5C/13/2016 bolo určenie neplatnosti spotrebiteľských zmlúv, vydanie bezdôvodného obohatenia a zaplatenie primeraného finančného zadost'učinenia. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie zamietol žalobu v časti určenia, že zmluva o revolvingovom úvere č. 810002312 zo dňa 26.09.2007, zmluva o revolvingovom úvere číslo 8500007236 zo dňa 05.10.2011, zmluva o revolvingovom úvere číslo 8500007237 zo dňa 10.10.2011, zmluva o revolvingovom úvere číslo 8100056390 zo dňa 21.05.2013, a zmluva o revolvingovom úvere číslo 8100056391 zo dňa 21.05.2013, sú dohodnuté bez úrokov a bez poplatkov (výrok I.) a žalovanému uložil zaplatiť žalobcom 1/ a 2/ titulom bezdôvodného obohatenia sumu 5.794,09 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok II.). Ďalej súd napadnutým rozsudkom žalovanému uložil zaplatiť titulom súdneho poplatku Slovenskej republiky, na účet Okresného súdu

Skalica, sumu 347,50 eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok IV.). O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol tak, že žalobcovia 1/ a 2/ majú voči žalovanému nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom v rozsahu 38,80%, pričom o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením (výrok III.).

7. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvej inštancie v časti vyhovieňa žalobe, v časti uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť súdny poplatok a v závislom výroku o nároku na náhradu trov konania.

8. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom tvrdeného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a preto odvolací súd s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku.

9. Pokiaľ ide o vyhovujúcu časť rozsudku, je rozhodujúcim, že v danom prípade skutočne, ako správne uzavrel súd prvej inštancie, nebola dodržaná písomná forma zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a to predovšetkým opierajúc sa o ust. § 44 ods. 2 OZ, podľa ktorého prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny, je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh, vychádzajúc pritom z toho, že zmluva o spotrebiteľskom úvere má povinnú zákonom predpísanú písomnú formu. V danom prípade bolo pritom preukázaným a nesporným, že žalobca 1/ na tlačive žalovaného predložil žalovanému žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru v časti 5, ktorá obsahovala RPMN rozdielnu od schváleného úveru. Na túto žiadosť (žiadosti) zareagoval žalovaný vyplnením dovtedy nevyplnenej časti 6 predmetnej žiadosti - zmluvy nazvanej „údaje o schválenom revolvingovom úvere (nevypĺňajte)“. Keďže údaje o schválenom revolvingovom úvere (úveroch) obsahujú rozdielne údaje oproti žiadosti (žiadostiam) o poskytnutie revolvingového úveru v časti výšky RPMN na úver, nebolo možné toto prijatie návrhu zo strany žalovaného obsahujúce zmeny považovať za účinné a konečné, ale v zmysle § 44 OZ ho bolo nevyhnutné považovať za odmietnutie návrhu v dotknutej časti a za nový návrh adresovaný žalovaným žalobcovi. Vzhľadom na to bolo potom pre platné dojednanie obsahu zmluvy o spotrebiteľskom úvere nevyhnutné, aby žalobca tento nový návrh účinne v písomnej forme prijal, k čomu podľa výsledkov vykonaného dokazovania nedošlo. Zmluva je totiž viacstranný právny úkon, ktorý vzniká konsenzom ako úplným a bezpodmienečným prijatím návrhu. Text úverovej zmluvy tak fakticky obsahuje dva rozdielne údaje o RPMN, pričom ani jeden sa účinne nestal súčasťou zmluvy, z čoho treba vyvodit', že zmluva o úvere (zmluva) riadne uvedenie RPMN neobsahuje.

10. Odvolateľ tiež namietal aktívnu vecnú legitímáciu žalobkyne 2/ na podanie žaloby.

11. Vecná legitímácia je stav vyplývajúci z hmotného práva, ktorý určuje, kto je nositeľom uplatneného práva alebo povinnosti v konkrétnom prípade. Žalobca je aktívne vecne legitimovaný, ak je nositeľom uplatneného práva a žalovaný je pasívne vecne legitimovaný, keď má skutočne povinnosť, ktorej splnenia sa na ňom žalobca domáha, alebo ktorá má byť určená.

12. Zmyslom ustanovenia § 533 OZ je pristúpenia k záväzku dlžníka, pričom v zmysle tohto ustanovenia, kto bez súhlasu dlžníka dohodne písomne s veriteľom, že splní za dlžníka jeho peňažný záväzok, stáva sa dlžníkom popri pôvodnom dlžníkovi a obaja dlžníci sú zaviazaní spoločne a nerozdielne. Zo zákonnej úpravy § 533 OZ teda vyplýva, že v prípade pristúpenia k záväzku ide o pristúpenie ďalšieho dlžníka do existujúceho záväzkovo-právneho vzťahu medzi dlžníkom a veriteľom, a to na strane pôvodného dlžníka. Pristúpenie k záväzku spôsobuje zmenu záväzku v subjektoch záväzkovo-právneho vzťahu. Tým, že k pôvodnému dlžníkovi pristúpi ďalší dlžník, ktorý sa veriteľovi zaviazal, že za dlžníka splní jeho peňažný dlh, dochádza k zmene počtu dlžníkov. Vzhľadom na to, že pristupujúci dlžník sa tu zaväzuje plniť voči veriteľovi, veriteľ je oprávnený požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z dlžníkov alebo od oboch súčasne. Obaja dlžníci sú voči veriteľovi zaviazaní spoločne a nerozdielne, teda ide o prípade pasívnej solidarity, a preto sa na vzťah medzi veriteľom a pasívne zviazanými dlžníkmi vzťahuje ust. § 511 OZ. Je zrejmé, že pristúpením k záväzkovému vzťahu preberá na seba nový dlžník nielen všetky povinnosti pôvodného dlžníka, ale aj jeho práva. Taktiež je potrebné k veci dodať, že žalobcovia sa proti žalovanému nedomáhajú plnenia titulom uzatvorenej zmluvy, ale titulom bezdôvodného obohatenia, ku ktorému došlo plnením bez právneho dôvodu.

13. Za správny považoval odvolací súd i výrok napadnutého rozsudku o povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok, pričom prvoinštančný súd správne vychádzal z ustanovenia § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, keď vzhľadom na vyhovenie žalobe sčasti, je povinný zaplatiť pomernú časť poplatku žalovaný.

14. Ďalšie argumenty strán odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku či pripomienku, je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (porovnaj napr. rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a pod.). Preto na ostatnú argumentáciu zaoberajúcu sa ďalšími okolnosťami prejednávanej veci, no už nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

15. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvoinštančného súdu odchýliť, a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Z dôvodu, že odvolacie dôvody odvolateľa neboli opodstatnené a neboli zistené ani žiadne nedostatky v postupe súdu prvej inštancie, na ktoré by mal odvolací súd prihliadnuť z tzv. úradnej povinnosti (§ 380 ods. 2 CSP), preto rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej z dôvodu vecnej správnosti potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP) a rovnako ho potvrdil aj v závislom výroku o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania, keď súd prvej inštancie správne o tomto nároku rozhodol v zmysle pomeru úspechu žalobcu v spore, pričom v podrobnostiach odvolací súd poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku.

16. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešným žalobcom priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

17. Senát odvolacieho súdu tento rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).